

	SIKKERHETS DATABLAD	
SALTSYRE 10-25%		

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	24.03.2011
Revisjonsdato	27.03.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	SALTSYRE 10-25%
Kjemisk navn	Hydrogenkloridløsning
Synonymer	Saltsyre 20%, Saltsyre 25%, Hydrochloric acid
REACH reg. nr.	01-2119484862-27
CAS-nr.	7647-01-0
EC-nr.	231-595-7
Indeksnr.	017-002-01-X
Formel	HCl
Utvidet SDS med ES innbefattet, kommentarer	Eksposeringsscenario tilgjengelig.

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde	Kjemisk / teknisk bruk Kun til yrkesmessig bruk
--------------------------	--

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	SOLBERG INDUSTRI AS
Besøksadresse	Trippeveien 4
Postnr.	1618
Poststed	FREDRIKSTAD
Land	Norge
Telefon	+47 69382908

Telefaks	+47 69382901
E-post	firmapost@solbergindustri.no
Hjemmeside	http://www.solbergindustri.no/
Org. nr.	NO 918 435 018

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonssentralen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Met. Corr. 1; H290 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE3; H335
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Kan være etsende for metaller. Irriterer huden. Gir alvorlig øyeirritasjon. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Advarsel
Faresetninger	H290 Kan være etsende for metaller. H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P261 Unngå innånding av damp/aerosoler/gass. P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller. P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
------------	------------------

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Hydrogenklorid...%	CAS-nr.: 7647-01-0 EC-nr.: 231-595-7 Indeksnr.: 017-002-01-X REACH reg. nr.: 01-2119484862-27	Met. Corr. 1; H290 Skin Corr. 1B; H314 STOT SE 3; H335	10 < 25 %
Bemerkning, komponent	CAS nr 7647-01-0 har spesifikke konsentrasjonsgrenser: Eye Irrit. 2; H319: 10 % ≤ C < 25 % Skin Corr. 1B; H314: C ≥ 25 % Skin Irrit. 2; H315: 10 % ≤ C < 25 % STOT SE 3; H335: C ≥ 10 %		
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Den skadde flyttes straks fra eksponeringskilden. Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i min. 15 min. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	Gi straks et par glass melk eller vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Gir alvorlig øyeirritasjon. Irriterer øynene og kan forårsake rødhet og svie. Kan irritere luftveiene.
--------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent. Symptomatisk behandling.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Karbondioksid (CO ₂). Pulver. Skum. Vannspray, -tåke eller -dis.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kan utvikle meget giftige eller etsende damper ved oppvarming.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Klor. Klorforbindelser.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.

Annen informasjon

Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå kontakt med huden og øynene. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se avsnitt 13). Vask det forurensede området med vann og la det tørke.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se også avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Følg god kjemikaliehygiene.

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Lagres tørt og kjølig på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. Lagres beskyttet mot varme og direkte sollys.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring

Lagres adskilt fra: Sterke oksidasjonsmidler. Sterke baser.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se avsnitt 1.2. Se eksponeringsscenario.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Hydrogenklorid...%	CAS-nr.: 7647-01-0 EC-nr.: 231-595-7 Indeksnr.: 017-002-01-X REACH reg. nr.: 01-2119484862-27	8 timers grenseverdi: 5 ppm 8 timers grenseverdi: 7 mg/ m ³	
Annen informasjon om grenseverdier	Forklaring av anmerkningene: T = Takverdi. Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-12-22-1860).		

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, inkl. lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde. Se også eksponeringsscenario.
--	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type E/P2).
Referanser til relevante standarder	NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking). NS-EN 12083 (Åndedrettsvern - Filtre med pusteslanger (monterte filtre uten maske) - Partikkelfiltre, gassfiltre og kombinasjonsfiltre - Krav, prøving, merking).

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene.
Egnede hansker	Polyvinylklorid (PVC). Nitrilgummi.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
Gjennomtrengningstid	Verdi: PVC (klasse 6): > 480 min. Nitril (klasse 3): > 77 min.
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: PVC (klasse 6): ≥ 0,55 mm. Nitril (klasse 3): ≥ 0,80 mm.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt.
----------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.
-------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Fargeløs til Gulaktig
Lukt	Stikkende lukt
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Status: I handelsvare Kommentarer: Ikke angitt av produsenten. Status: I løsning Verdi: < 1 Kommentarer: 5% løsning
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: ~ -20 °C Kommentarer: Saltsyre 30-36%, 36 hPa
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 50 °C Kommentarer: Saltsyre 30-36%, 56 hPa
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Damptrykk	Verdi: ~ 21 mbar Kommentarer: Saltsyre 30-36%
Damptetthet	Verdi: 1,26 Kommentarer: Saltsyre 30-36%
Relativ tetthet	Verdi: 1,123 Kommentarer: Vann = 1 Saltsyre 30-36%
Tetthet	Verdi: 1,123 g/cm ³ Kommentarer: Saltsyre 30-36%

	Temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Løselig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Ikke relevant. Uorganisk stoff.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Viskositet	Verdi: 600 - 1000 cSt Kommentarer: Saltsyre 30-36% Temperatur: 20 °C
Eksplosive egenskaper	Ikke angitt av produsenten.
Oksiderende egenskaper	Ikke angitt av produsenten.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ikke angitt av produsenten.
-------------	-----------------------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Kan være etsende for metaller. Reagerer med materialene listet i avsnitt 10.5.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene. Stoffet er hygroskopisk og absorberer vann i kontakt med luftfuktighet.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	I kontakt med metaller kan det dannes hydrogengass. Utvikler varme ved kontakt med vann.
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ved kontakt med metaller dannes hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft. Hell aldri vann direkte i produktet - dette kan føre til kraftig reaksjon. Oppvarming. Unngå direkte sollys.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksidasjonsmidler. Sterke baser.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Hydrogenklorid. Klorgass. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet, estimat for blanding

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
---	--

Potensielle akutte effekter

Innånding	Damp kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste.
Hudkontakt	Irriterer huden. Kan gi rødhet, svie og kløe.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon. Kan gi rødhet, svie og kløe.
Svelging	Kan forårsake etseskader i munnhule og svelg.
Irritasjon	Irriterer øynene og huden.
Etsende effekt	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Aspirasjonsfare	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Forsinket / repeterende

Allergi	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
STOT – enkelteksponering	Kan forårsake irritasjon i luftveiene.
STOT – gjentatt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.
---------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Inneholder kun uorganiske forbindelser.
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumulerer ikke.
---------------------------	----------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann.
-----------	-----------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Stoffet oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske).
------------------------	---

vPvB vurderingsresultat	Stoffet oppfyller ikke gjeldende kriterier for vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).
-------------------------	---

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi lav pH med fare for fiskedød.
---	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
--	--

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
---	----

Avfallskode EAL	EAL: 06 01 02 saltsyre
-----------------	------------------------

NORSAS	7131 Syrer, uorganiske
--------	------------------------

Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.
-------------------	-------------------------

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

ADR/RID/ADN	1789
-------------	------

IMDG	1789
------	------

ICAO/IATA	1789
-----------	------

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN	SALTSYRE
-------------	----------

IMDG	HYDROCHLORIC ACID
------	-------------------

ICAO/IATA	HYDROCHLORIC ACID
-----------	-------------------

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
-------------	---

IMDG	8
------	---

ICAO/IATA	8
-----------	---

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-A, S-B
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

ADR/RID Annen informasjon

Farenr.	80
---------	----

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
Deklarasjonsnr.	82403-Saltsyre 20%

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
---	----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H315 Irriterer huden. H290 Kan være etsende for metaller. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Met. Corr. 1; H290;

	Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2; H319; STOT SE 3; H335;
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code IATA: The International Air Transport Association ICAO-TI: International Civil Aviation Organization - Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 4. Avsnitt endret: 1, 3, 8, 13 og 16.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	4
Utarbeidet av	Kiwa Teknologisk Institutt as v/ Johan K. Rian